

Lauksaimniecības konsultatīvās padomes 2026. gada 17. marta sēdes

PROTOKOLS

Rīgā

2026. gada 17. martā

Nr. 2.2-6e/4/2026

Vieta: klātienes sēde Zemkopības ministrijas 23. stāva zālē

Sēdes sākums: plkst. 9:30

Sēdes norises tiesiskais pamats: Ministru kabineta 2022. gada 6. decembra noteikumi Nr. 769 "Lauksaimniecības konsultatīvās padomes nolikums". Tehnisku iemeslu dēļ videotiešraide nav nodrošināta un videoieraksts nav veikts.

Sēdes dalībnieki. Lauksaimnieku nevalstisko organizāciju konsultatīvās padomes (turpmāk – Padome) sēdē ar balsis tiesībām piedalās:

Nr.p.k.	Pārstāvētās iestādes/biedrības nosaukums, ieņemamais amats	Padomes locekļa vārds, uzvārds
1.	Zemkopības ministrs, Padomes priekšsēdētājs	Armands Krauze
2.	Zemkopības ministrijas valsts sekretārs	Ģirts Krūmiņš
3.	Biedrības "Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome" valdes priekšsēdētājs	Guntis Gūtmanis
4.	Lopkopības saimniecību asociācijas valdes loceklis	Jānis Miezītis
5.	Biedrības "Latvijas Jauno zemnieku klubs" valdes priekšsēdētāja vietnieks	Rūdolfs Pulkstenis
6.	Latvijas Zemnieku federācijas (turpmāk – LZF) valdes priekšsēdētāja	Agita Hauka
7.	Biedrības Zemnieku "Lauksaimnieku apvienība" valdes loceklis	Andris Gargurnis
8.	Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācijas pārstāvis, biedrības "Latvijas Piensaimnieku Centrālā savienība" valdes priekšsēdētājs	Jānis Šolks
9.	Biedrības "Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija" valdes loceklis	Mārtiņš Gaiķēns

Citi Padomes sēdes dalībnieki:

Nr. p.k.	Iestādes/biedrības nosaukums, ieņemamais amats	Vārds, uzvārds
1.	Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietniece nozaru politikas un tirgus jautājumos	Liene Jansone
2.	Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta direktore	Biruta Inģilāvičute
3.	Lauku atbalsta dienesta direktors	Andris Grundulis

4.	Biedrības "Latvijas Pārtikas uzņēmumu federācija" padomes priekšsēdētāja	Ināra Šure
5.	Biedrības "Zemnieku saeima" valdes loceklis	Mārtiņš Trons
6.	Biedrības „Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija” padomes priekšsēdētāja vietnieks	Jānis Ločmelis
7.	Biedrības „Latvijas Lauksaimniecības kooperatīvu asociācija” valdes priekšsēdētājs LLKC	Mārtiņš Cimermanis
8.	Biedrības "Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome" valdes loceklis	Aivars Bernāns
9.	Biedrības "Latvijas lauksaimniecības kooperatīvu asociācija" padomes priekšsēdētājs	Indulis Jansons
10.	Zemkopības ministrijas Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta Tirdzniecības kopējās organizācijas nodaļas vadītāja	Dace Freimane
11.	Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta direktora vietniece	Agrita Karlapa
12.	Lauku atbalsta dienesta direktora vietniece	Iveta Oša
13.	Zemkopības ministrijas Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta direktors	Zigmārs Ķikāns
14.	Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta Tiešo maksājumu un nozaru ekonomikas nodaļas vadītāja	Indra Ruļuka
15.	Biedrības "Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome" valdes loceklis	Jānis Gaigals
16.	Biedrības "Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības asociācija" valdes loceklis	Uģis Vītiņš
17.	Zemkopības ministrijas Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta Tirdzniecības kopējās organizācijas nodaļas vadītājas vietniece	Evita Kozlovska
18.	Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta Atbalsta un kapitāla attīstības nodaļas vadītāja vietniece	Inese Štromberga
19.	Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta Atbalsta un kapitāla attīstības nodaļas vecākā eksperte	Kristīne Krastiņa
20.	Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta Tiešo maksājumu un nozaru ekonomikas nodaļas vadītāja vietniece	Elīna Dimanta

Saskaņā ar Ministru Kabineta 2022.gada 6. decembra noteikumu Nr. 769 "Lauksaimniecības konsultatīvās padomes nolikums" 18. punktu, Padome ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vairāk nekā puse no padomes locekļiem. Padomes sēdē piedalās 9 (deviņi) Padomes locekļi, tāpēc Padome ir lemttiesīga.

Padomes sēdes protokolētājas: Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta Atbalsta un kapitāla attīstības nodaļas vecākā eksperte Kristīne Krastiņa, Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta Tiešo maksājumu un nozaru ekonomikas nodaļas vadītājas vietniece Elīna Dimanta, Tirdzniecības un tiešā atbalsta departamenta Tirdzniecības kopējās organizācijas nodaļas vadītāja vietniece Evita Kozlovska.

SĒDES DARBA KĀRTĪBA

1. Akciju sabiedrības “Attīstības finanšu institūcijas Altum” – (turpmāk - Altum) iespējamās refinansēšanas un garantiju programmas.
2. Rīcības plāna lauksaimniecības izaugsmei projekts un nozaru stratēģijas (vadlīnijas, izstrādes termiņi).
3. Par Eiropas Piena padomes (EMB) priekšlikumu īstenot atbalsta shēmu piena ražošanas brīvprātīgai regulēšanai tirgus satricinājumu periodā.
4. Dažādi.

1. Altum iespējamās refinansēšanas un garantiju programmas

L.Jansone (Zemkopības ministrija - turpmāk ZM) informē, ka biedrības “Latgales ražojošo lauksaimnieku apvienība” 2026.gada 20.februāra konferencē jau tikai aktualizēts jautājums par to, ka nepieciešams atvieglot lauksaimniekiem pieejamību Altum aizdevumu saņemšanai. Kā arī 2026.gada 4.martā notika Saeimas Latgales apakškomisijas sēde, kurā izskatīts jautājums par iespējamo Altum aizdevumu programmu pilnveidošanu lauksaimniekiem. Saeimas Latgales apakškomisijas sēdē izskanēja lauksaimnieku rosināts priekšlikums pilnveidot apgrozāmo līdzekļu aizdevumu programmu, garantiju programmu, kā arī veidot jaunu aizdevuma programmu finanšu grūtībās nonākušiem lauksaimniekiem to esošo saistību refinansēšanai, tai skaitā komercbanku, nebanku finansējumiem un parādiem piegādātājiem.

ZM jau 2023.gadā veica grozījumus, nodrošinot, ka apgrozāmo līdzekļu aizdevumi tiek izsniegti arī 2023.gada saistību segšanai. Atkārtoti tika veikti grozījumi, paredzēto, ka apgrozāmos līdzekļus izsniedz arī 2024. un 2025.gada saistību segšanai. Jau šobrīd ir pagarināts termiņš apgrozāmo līdzekļu aizdevumu atmaksai no pieciem līdz septiņiem gadiem. Šobrīd ZM apgrozāmo līdzekļu aizdevumu programmas pilnveidošanai jau ir sagatavojusi noteikumu projektu, ar kuru paredzēts pagarināt aizdevumu atmaksas termiņu līdz pat 10 gadiem.

Altum ir apzinājis situāciju komercbankās un secinājis, ka ir lauksaimnieki, kuriem būtu nepieciešamas papildu Altum garantijas, lai tie varētu pārstrukturizēt savus esošos aizdevumus. Tādēļ ZM arī ir izvērtējusi iespējas pilnveidot garantiju programmas nosacījumus, lai Altum varētu izsniegt garantijas:

1. esošo komercbanku un kooperatīvo sabiedrību saistību restrukturizācijai;
2. komercbankām un kooperatīvajām sabiedrībām citu aizdevēju izsniegto aizdevumu refinansēšanai.

Savukārt, lai izvērtētu iespējas izveidot jaunu aizdevuma programmu finanšu grūtībās nonākušiem lauksaimniekiem to esošo saistību refinansēšanai, tai skaitā komercbanku, nebanku finansējumiem un parādiem piegādātājiem, ZM 2026.gada 5.martā Lauksaimniecības konsultatīvās padomes pārstāvošajām nevalstiskajām organizācijām ir nosūtījusi e-pastu ar lūgumu apzināt nevalstisko organizāciju biedrus un sniegt informāciju par lauksaimniekiem, kuriem ir nepieciešamība izmantot šādu aizdevumu programmu.

Vienojas:

Jaunas aizdevuma programmas ieviešana, kas paredzēta finanšu grūtībās nonākušiem lauksaimniekiem to esošo saistību refinansēšanai, tai skaitā komercbanku, nebanku finansējumiem un parādiem piegādātājiem, ir nepieciešama, un ZM ir jāuzsāk tās izstrāde.

2. Rīcības plāna lauksaimniecības izaugsmei projekts un nozaru stratēģijas (vadlīnijas, izstrādes termiņi)

D.Freimane (ZM) informē par ZM izstrādāto Rīcības plānu Latvijas lauksaimniecības izaugsmei 2026. – 2036. gadam un Vadlīnijām nozaru stratēģijas izstrādei, apstiprināšanai un uzraudzībai, lai īstenotu Rīcības plānu lauksaimniecības izaugsmei 2026-2036 (detalizēta informācija 1.pielikumā).

ZM ir sagatavojusi *Rīcības plānu Latvijas lauksaimniecības izaugsmei 2026. – 2036. gadam* (turpmāk – Plāns), kas ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, vienlaikus paredzot nozares attīstības ilgtermiņa perspektīvu ar skatu uz 2050. gadu. Plāns ir **elektroniski nosūtīts** visiem Lauksaimniecības konsultatīvās padomes locekļiem.

ZM ir sagatavojusi *Vadlīnijas lauksaimniecības nozaru stratēģijas izstrādei, apstiprināšanai un uzraudzībai Rīcības plāna lauksaimniecības izaugsmei 2026.-2036. īstenošanai* (turpmāk – Vadlīnijas) (2. un 3. pielikums).

Nozaru stratēģijas izstrādā attiecīgās nozares pārstāvji, nodrošinot nozares dalībnieku iesaisti un sadarbību ar ministriju, ar mērķi noteikt nozaru attīstības prioritātes, risinājuma virzienus un sasniedzamos rezultātus, nodrošinot nozaru ieguldījumu valsts attīstības mērķu sasniegšanā.

Nozaru stratēģiju izstrāde ir **obligāta šādām lauksaimniecības nozarēm**: piena, laukaugu audzēšanas, augļkopības, dārzenkopības, cūkkopības, liellopu gaļas un aitkopības. Pārējās lauksaimniecības nozares stratēģiju var izstrādāt pēc nozares iniciatīvas, ievērojot šajās vadlīnijās noteikto kārtību.

Nozaru stratēģiju izstrādes termiņš ir **2026. gada 1. jūlijs**.

Lai izstrādātu stratēģijas, nozare pilnvaro savu pārstāvi un izveido darba grupu (termiņš **2026. gada 31. marts**), nodrošinot nozares dalībnieku iesaisti un konsultācijas ar attiecīgajiem pārstāvjiem. Darba grupā jānodrošina līdzsvarota pārstāvniecība, aptverot būtiskākos pievienotās vērtības ķēdes posmus, tostarp primāros ražotājus, t.sk. bioloģiskos ražotājus, kooperatīvus un pārstrādes vai pirmapstrādes uzņēmumus. Tās sastāvā iekļauj arī ZM speciālistus (jeb kuratorus). Kurators sniedz metodisko un konsultatīvo atbalstu, vērtē stratēģijas atbilstību vadlīnijām un nepieciešamības gadījumā koordinē procesu, neiesaistoties satura izstrādē un neuzņemoties stratēģijas vadību.

Sēdes laikā izteiktie viedokļi:

M.Trons (biedrība “Zemnieku saeima”) informē, ka piena nozarē process virzās uz priekšu arī augkopībā aprīlī ir plānota otrā stratēģijas sanāksme. Ir atrasts cilvēks, kurš vadīs stratēģijas izstrādi, un kopumā darbi virzās uz priekšu. Vienlaikus nav skaidrs, ko nozīmē stratēģiju apstiprināšana?

L.Jansone (ZM) norāda, ka nodrošinot darbu pie nozaru stratēģiju izstrādes, būtiski uzsvērt, ka stratēģijās noteikti jāietver arī bioloģiskās lauksaimniecības virziens. Bioloģiskā ražošana ir nozīmīga daļa ar būtisku lomu, tādēļ tai jābūt pilnvērtīgam un strukturētam stratēģijas elementam. Apstiprināšanas vietā stratēģijas tiks prezentētas un ar tām tiks iepazīstināta Lauksaimniecības konsultatīvā padome.

M.Trons (biedrība “Zemnieku saeima”): lai nodrošinātu kvalitatīvu izstrādātu nozaru stratēģiju sagatavošanu, būtiski ir piesaistīt kompetentus speciālistus. Šādu ekspertu iesaiste prasa papildu finanšu resursus. Bez adekvāta finansējuma nav iespējams nodrošināt ne stratēģiju kvalitāti, ne to praktisko pielietojamību, tādēļ atbalsts profesionāļu piesaistei ir būtisks.

A.Krauze (ministrs): finansējums nozaru stratēģiju izstrādei nav paredzēts, tādēļ nepieciešamie līdzekļi kompetentu speciālistu piesaistei ir jārod pašām nozarēm.

M.Cimermanis (LLKC): ja nozare ievēros ZM izstrādātās vadlīnijas, stratēģiju būs iespējams sagatavot bez sarežģījumiem, un nebūs nepieciešams piesaistīt dārgus ārējos mentorus.

J.Gaigals (LAPNA): putnkopības nozares stratēģija tapa pašas nozares vajadzībām jau 2023. gadā, un sākotnēji bija vēlme piesaistīt zinātniekus, taču piedāvātie risinājumi izrādījās pārāk tālu no praktiskās situācijas un ikdienas realitātes. Tādēļ ir svarīgi, lai stratēģiju izstrāde balstītos nozares reālajās vajadzībās un praktiskajā pieredzē, nevis teorētiskos modeļos.

J.Miezītis (Lopkopības saimniecību asociācija): mums ir aktīvi jāstrādā un jāargumentē, lai panāktu PVN samazināšanu līdz 0 %.

D.Freimane (ZM) informē, ka vadlīnijas tika izstrādātas, lai nozaru stratēģijas taptu īsas, mērķētas un praktiski izmantojamas, nodrošinot, ka nozares fokuss paliek uz reāli īstenojamiem risinājumiem, nevis pārāk plašiem vai teorētiskiem dokumentiem.

L.Jansone (ZM): nozaru stratēģiju izstrāde ir svarīgs process, lai visi iesaistītie sanāktu kopā un kopīgi izstrādātu saskaņotu, vienotu redzējumu.

Nolemj:

1. Nozares iepazīstas ar sagatavoto Plānu un divu nedēļu laikā (līdz 2026. gada 31. martam) sniedz savus komentārus, ja tādi radušies.

3. Nozaru stratēģiju izstrādā saskaņā ar ZM izstrādātajām vadlīnijām (2. pielikums) un ieteikto nozaru stratēģiju formu (3. pielikums). Nozaru stratēģiju iesniegšanas ZM termiņš ir **2026. gada 1. jūlijs**.

4. Nozares:

4.1. **pilnvaro savu pārstāvi un izveido darba grupu stratēģiju izstrādei**, par to informējot Zemkopības ministriju divu nedēļu laikā (**līdz 2026. gada 31. martam**) uz e- pasta adresi: tko@zm.gov.lv;

4.2. **līdz 2026. gada 1. jūlijam** iesniedz izstrādātās stratēģijas ZM uz e-pasta adresi: tko@zm.gov.lv.

5. Nozares iepazīstinās un prezentēs savas stratēģijas Lauksaimniecības konsultatīvajā padomē 2026. gada jūlijā.

3. Par Eiropas Piena padomes (EMB) priekšlikumu īstenot atbalsta shēmu piena ražošanas brīvprātīgai regulēšanai tirgus satricinājumu periodā.

D.Freimane (ZM) informē par priekšlikumu īstenot atbalsta shēmu piena ražošanas brīvprātīgai regulēšanai tirgus satricinājumu periodā. No Eiropas Piena padomes, atsevišķām ES dalībvalstīm (Francija, Īrija) un Eiropas Parlamenta izskan priekšlikums vai ideja īstenot **ražošanu regulējoša atbalsta shēmu pienu nozarē** tirgus satricinājumu situācijās, jo tā var **ātri un tieši iedarboties** uz krīzes pamatcēloni – pārprodukciju un iepirkuma cenas kritumu. Galvenie pamatprincipi:

- a) atbalsts tiek īstenots pārprodukcijas izraisītā tirgus satricinājuma/nestabilitātes periodā;
- b) piena ražotājiem (visās dalībvalstīs) brīvprātīga iespēja pieteikties samazināt savu piena ražošanas apjomu noteiktā laikposmā;
- c) ES atbalsts (kompensācija) par samazināto ražošanas apjomu;
- d) potenciāli - sods par ražošanas apjoma palielināšanu šajā laikā;
- e) instruments varētu būt kā:
 - atsevišķs TKO pasākums – kas tiktu iedarbināts ikreiz, iestājoties noteiktiem tirgus faktoriem (piemēram, iepirkuma cena nokrītas noteiktā apmērā), vai
 - viens no iespējamiem TKO ārkārtas pasākumiem (EK iedarbina, ja citi TKO pasākumi nav piemēroti).

Sēdes laikā izteiktie viedokli:

G.Gūtmanis (LOSP): ja atbalsta shēma ir brīvprātīga, tad jāvērtē, vai tiek noteikti ierobežojumi saimniecībām, kuras vēlas palielināt ražošanu, jo vairākām ir izaugsmes plāni. Šī iemesla dēļ iebilstam pret Itālijas minēto priekšlikumu.

J.Ločmelis (LLKA): iepriekšējā brīvprātīgās ražošanas samazināšanas kārtā 2017. gadā tika samazinātas aptuveni 5000 tonnas un piedalījās 500 Latvijas saimniecības, taču ietekme uz piena tirgu bija nebūtiska. 2017. gadā Centrāleiropā un mūsu reģionā piena ražošana ātri atjaunojās, un pēdējos divus gadus piena tirgus ir bijis labvēlīgs. Tāpēc mums būtu jādomā par dzīvnieku skaita palielināšanu, tai skaitā stratēģijas ietvaros, nevis par jauniem ierobežojumiem. Šī iemesla dēļ priekšlikums par brīvprātīgu ražošanas samazināšanu nav atbalstāms. Ir jāveicina lopkopības attīstība, nevis jādomā par to, ka kādai saimniecībai būtu jāiziet no nozares.

J.Miezītis (Lopkopības saimniecību asociācija): ir jāpalielina lopu skaits, lai saimniecības kļūtu pašpietiekamas un spētu nodrošināt stabili ražošanu. Šādu attīstību nepieciešams atbalstīt arī tādēļ, lai piena cenas tirgū pakāpeniski normalizētos. Vienlaikus tirgus sistēmai dabiski jāļauj sakārtoties, un saimniecības, kuras vairs nevēlas vai nespēj strādāt, izies no nozares.

J. Šokls (LPUF, LPCS): saskaņā ar 2025. gada datiem Latvijā vidēji dienā tiek pārstrādātas apmēram 1500 tonnas vietējā piena, savukārt ap 300 tonnām piena ik dienu tiek ievestas no Lietuvas. Papildu tam ap 500 tonnām piena ekvivalenta veido citu valstu piena produkti, vēl papildus tiek iepirkts arvien vairāk saldais krējums vai piena koncentrāti. Šāda struktūra skaidri parāda, ka nav mūsu interesēs veicināt piena apjoma samazināšanos Latvijā, gluži pretēji, jādomā par to, kā nodrošināt pietiekamu vietējā izejvielu resursu, lai mazinātu atkarību no imports un stiprinātu vietējo piena ražošanas bāzi.

M.Trons (biedrība "Zemnieku saeima"): nozare vēlas saņemt ES līmeņa atbalstu par 2025. gadu. Svarīgi nedot pamudinājumu saimniecībām īslaicīga tirgus spiediena dēļ, 'mirkļa vājuma' situācijā likvidēt ganāmpulkus. Tas ilgtermiņā kaitētu visas nozares attīstībai un kopējai ražošanai. Pastāv iespēja jaunajiem lauksaimniekiem pārņemt saimniecības jauno lauksaimnieku programmas ietvaros, tādēļ būtiski saglabāt lopkopības potenciālu, nevis to mazināt. Līdz ar to neatbalsta šāda veida iniciatīvu.

M.Gaiķēns (LBLA): jāņem vērā, ka šādas izmaiņas ietekmēs arī gaļas nozari, tādēļ ir būtiski atcerēties, ka ražošanas samazināšana uz īsu brīdi nav risinājums, tas radīs ilgtermiņa sekas.

G.Gūtmanis (LOSP): visos materiālos kā pirmo jāizceļ lopu blīvuma karte, jo Latvija šajā rādītājā ir absolūti pēdējā vietā.

Nolemj:

Ja netiek ļauts palielināt ražošanu un attīstīties, tad Eiropas Piena padomes (EMB) priekšlikums īstenot atbalsta shēmu piena ražošanas brīvprātīgai regulēšanai tirgus satricinājumu periodā **nav atbalstāms nekādā formā.**

4. Dažādi:

4.1. Par dīzeļdegvielu

A.Krauze (minists): informē, ņemot vērā tirgus nenoteiktību un ģeopolitiskos riskus situācija dīzeļdegvielas tirgū ir sarežģīta. Šobrīd pieaugošais dīzeļdegvielas cenu kāpums nav pieļaujams lauksaimniecības nozarei. Situācijā, kad jau tā pieaug energoresursu un citu izejvielu izmaksas, ir apgrūtināta lauksaimniecības produkcijas ražošanas plānu īstenošana un pasliktinās lauku saimniecību finansiālā stabilitāte. Informē, ka no nozares pārstāvošajām nevalstiskajām

organizācijām ir saņemti aicinājumi ZM izvērtēt iespēju atļaut lauksaimniekiem jau šobrīd pieteikties un saņemt marķēto dīzeļdegvielu avansā par 2026./2027.saimniecisko gadu pirms 2026.gada 1.jūlija, kā arī pagarināt esošā limita izmantošanas termiņu, lai lauksaimnieki varētu pilnvērtīgi izmantot neizmantoto limita atlikumu.

Norāda, ka kopumā atbalsta nozares priekšlikumus un uzsver nepieciešamību nodrošināt elastīgu pieeju normatīvo aktu ietvaros, vienlaikus nepalielinot kopējos piešķirto degvielas apjomus.

Sēdes laikā izteiktie viedokļi:

B.Ingiļāvičute (ZM Lauksaimniecības un lauku attīstības departamenta direktore) Norāda, ka dīzeļdegvielas piešķiršana avansā pirms kārtējā gada 1. jūlija ir pretrunā ar likumā "Par akcīzes nodokli" noteikto.

M.Trons (biedrība "Zemnieku saeima") Sniedz papildu ierosinājumus, aicinot izvērtēt arī citus iespējamus risinājumus dīzeļdegvielas cenu kāpuma un tā negatīvās ietekmes mazināšanai uz lauksaimniecības nozari:

1. samazināt akcīzes nodokļa likmi lauksaimniekiem;
2. pārcelt biodegvielas piejaukuma prasību piemērošanu uz vēlāku termiņu (šobrīd 1.aprīlis);
3. samazināt vai uz laiku atcelt maksu par degvielas glabāšanu.

Vienojas:

1. ZM, vērtējot lauksaimnieku nevalstisko organizāciju priekšlikumu īstenošanas iespējas, elastīgi pieiet normatīvo aktu interpretācijai, lai iespēju robežās atbalstītu lauksaimnieku nevalstisko organizāciju priekšlikumus (marķētās dīzeļdegvielas piešķiršanu avansā pirms likumā "Par akcīzes nodokli" noteiktā termiņa - kārtējā gada 1.jūlija un pagarināt piešķirtā marķētās dīzeļdegvielas apjoma izmantošanas termiņu, kas saskaņā ar likumu "Par akcīzes nodokli" ir noteikts no kārtējā gada 1.jūlija līdz nākamā gada 30.jūnijam), vienlaikus nepalielinot kopējo piešķirto marķētās dīzeļdegvielas apjomus.
2. Zemkopības ministrijai iesnieg Ekonomikas ministrijai un Finanšu ministrijai sekojošus Lauksaimniecības konsultatīvās padomes priekšlikumus, kas būtu nepieciešami dīzeļdegvielas cenu kāpuma mazināšanai, lai stabilizētu situāciju lauksaimniecības nozarē:
 - 2.1. dīzeļdegvielai, ko izmanto lauksaimniecībā izmantojamās zemes apstrādei, samazināto akcīzes nodokļa likmi noteikt 21 *euro* par 1000 litriem, kas atbilst Eiropas Savienības noteiktajam minimālajam līmenim;
 - 2.2. atlikt dīzeļdegvielai noteiktās obligātās biodegvielas piejaukuma prasības piemērošanu, nosakot vēlāku tās stāšanās spēkā termiņu;
 - 2.3. uz laiku atcelt rezerves maksu, kas noteikta dīzeļdegvielai.

4.2. Par 2026.gada atkāpēm

Z. Ķikāns (ZM) informē, ka tiks piemēroti atbrīvojumi trim labas lauksaimniecības un vides stāvokļa (LLVS) prasībām. Ja saimniecībās 2025. gada nelabvēlīgo laika apstākļu dēļ 2026. gadā

nebūs iespējams nodrošināt ziemas seguma, kultūraugu dažādošanas un augu maiņas prasību izpildi, atbrīvojumi no LLVS 5, LLVS 6 un LLVS 7 prasībām tiks piemēroti tiem pretendentiem, kuri Lauku atbalsta dienesta Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā ir pieteikuši plūdu un lietavu skartas teritorijas.

Sēdes laikā izteiktie viedokli:

A. Bernāns (LRLA): Reģionos, kur laika apstākļi bijuši īpaši nelabvēlīgi un būtiski ietekmējuši ziemas rapša un ziemas kviešu sējumus, saimniecībām ir apgrūtināta finansiālā situācija. Lai mazinātu riskus un saglabātu apgrozāmo līdzekļu pieejamību, tiek rosināts arī šogad palielināt EKO2 zaļmēslojuma papuves īpatsvaru no 10% līdz 30%. Tas ļautu ņemt vērā situāciju, kurā saimniecībām var nebūt pietiekamu līdzekļu sertificēta vasarāju sēklas materiāla iegādei, kā arī pastāv papildu izaicinājumi ar sēklas dīgtspēju, kas kopumā var pasliktināt saimniecību ekonomisko stāvokli.

Z. Ķikāns (ZM) informē par sagatavoto izdales materiālu (4.pielikums) un vērš uzmanību, ka papuvju īpatsvara palielināšana varētu apgrūtināt izpildīt aktīvā lauksaimnieka kritērija izpildi, ņemot vērā, ka papuvei standarta izlaides rādītājs ir nulle.

G. Gūtmanis (LOSP): rosina šo pielietot tikai tiem, kas sasniedza fotoattēlus.

A. Krauze (ministrs): Norāda, ka attēlu iesniegšana ne vienmēr sniedz pietiekamu pamatojumu zaudējumu apmēra izvērtēšanai, jo tie bieži ir salīdzinoši nelieli. Tādēļ būtu vēlams nepalielināt administratīvo slogu un vienlaikus nodrošināt vienlīdzīgus un saprotamus nosacījumus visiem.

Nolemj:

2026. gadā ekoshēmas atbalstu par ekoloģiski nozīmīgu platību piešķir par zaļmēslojuma augu papuves platību, kas **nepārsniedz 20 procentus** no saimniecības aramzemes platības.

M. Trons (ZSA): informē, ka ZSA jautājumu vēl izskatīs valdē, taču provizoriski netiek sagaidīti būtiski iebildumi.

4.3. Par saistītā ienākumu atbalsta par sertificētām sēklām paredzēto minimālo ražību prasību.

Z. Ķikāns (ZM) skaidro jau esošās atkāpes lauksaimniekiem, kuri LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā ir iesnieguši paziņojumu par plūdu un lietavu skartām teritorijām, kā arī informē par veiktajiem grozījumiem tiešo maksājumu noteikumos. Papildus norāda, ka noteiktās minimālās ražības prasības jau ir salīdzinoši zemas, un nepieciešamības gadījumā saimniecībām ir iespēja iesniegt individuālu iesniegumu. Detalizēta informācija 5. pielikumā.

Sēdes laikā izteiktie viedokli:

M. Trons (ZSA): norāda, ka, neskatoties uz jau paveiktajiem pasākumiem, joprojām ir nepieciešams papildu pretīmnākšana, lai varētu saņemt SA par sertificētām sēklām, jo problēmu patiesais apmērs kļūva skaidri redzams tikai pēc ražas novākšanas.

M. Gaiķēns (LBLA): Norāda, ka arī viņa saimniecībā situācija sākotnēji šķita daudzsološa, taču ražas novākšanas laikā, kuļot āboliņu, kļūva skaidrs, ka raža ir būtiski zemāka par gaidīto. Līdz ar to tiek uzsvērtā nepieciešamība pēc atkāpēm, kā arī aicināts izvērtēt noteikto ražības prasību nepieciešamību pēc būtības.

U.Vītiņš (LBLA): Kategoriski iebilst pret A.Grunduļa ierosinājumu dzēst minimālās prasības no noteikumiem nākamajiem gadiem. Nav iebildumu pret minimālās prasības atcelšanu 2025.gada sezonai.

A. Grundulis (LAD): ņemot vērā, ka katru gadu tiek paredzētas atkāpes no minimālās ražības prasībām, tiek ieteikts izvērtēt iespēju šīs prasības vispār dzēst no noteikumiem

Nolemj:

Izvērtēt priekšlikumu par sertificētām sēklām noteiktās minimālās ražības prasības atcelšanu un organizēt darba grupu šī jautājuma izvērtēšanai.

4.4. Informēšana par lēmumiem saistībā Ominibus regulu

Z. Ķikāns (ZM) informē par sagatavoto izdales materiālu (6.pielikums) saistībā ar apstiprinātiem un spēkā stājušām prasībām.

4.5. Informēšana par lēmumiem saistībā Ominibus regulu

D.Freimane (ZM) informēja par papildus produktu iekļaušanu ES programmā skolu apgādei ar augļiem, dārzeņiem un pienu (“Piens un augļi skolai”):

(a) kefīrs – iekļaut programmā kā regulāru izdales produktu, bet ar prioritāti dzeramam pienam (lielāko daļu piena produktu izdalē veido dzeramais piens);

(b) medus – iekļaut programmā caur degustācijas aktivitātēm izglītojošo pasākumu ietvaros (nav regulārs izdales produkts), lai izglītotu jauniešus par vietējiem un reģionam raksturīgiem produktiem. Turklāt medus degustācijas iespējams papildināt vēl ar kādu produktu, piemēram, rudzu maizes gabaliņu vai dārzeņi.

Nolemj:

Nozares atbalstīt šādu iniciatīvu ar mērķi veicināt skolēnu izglītošanu par Latvijā ražotiem tradicionāliem produktiem.

SĒDES NOSLĒGUMS

A. Krauze (ministrs) sēdi pasludina par slēgtu plkst. 11.30

Padomes priekšsēdētājs

A. Krauze

Sēdi protokolēja:

K. Krastiņa
E. Dimanta
E.Kozlovska

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU